

[Jørgen Jørgensen.]

bedst kan slække, naar det kniber med i det hele taget at skaffe Lærerkrafter og Skolelokaler til de Børn, der er i den undervisningspligtige Alder, synes jeg ikke der kan være nogen Tvivl om. Der er jo ikke Tale om, at man vil holde Børn ude fra Undervisning, som man i øvrigt har Plads og Lærerkrafter til. Der er Tale om, at Skolerne er overfyldt, og at der mangler Lærerkrafter til Børnene i den undervisningspligtige Alder, og staa Valget mellem Forsømmelse af Undervisningen af disse Børn og, om man skal optage Børn i Skolen før den undervisningspligtige Alder, maa det være de yngste Børn, der maa vente; saa maa man se paa anden Maade at komme dem til Hjælp, som har Brug for det. Det er ogsaa meget rimeligt, at man overlader Kommunalbestyrelserne at træffe Afgørelsen. Det vil meget faa Steder for Kommunalbestyrelserne dreje sig om at spare Lærerkrafter og Skolelokaler, fordi der, som sagt, ikke bliver Tale om en hel Klasse eller et helt Skolelokale, men det drejer sig om en mere forsvarlig Gennemførelse af den Undervisning, man er pligtig at gennemføre for Børnene i den undervisningspligtige Alder, og det maa først og fremmest være Myndighedernes Opgave at opfylde denne Forpligtelse.

Alt i alt kan jeg sige, at jeg mener, at de foreslaaede Ændringer i Folkeskoleloven er betimelige og nødvendige under de givne Forhold, og jeg kan tilsige mit Partis Støtte til hurtig og velvillig Behandling af Lovforslaget.

Det andet Lovforslag, om midlertidig Ordning af Lærereksamen for Studenter, er jeg mere tvivlende over for. Det gælder ikke saa meget det, jeg har hørt fremført fra anden Side, at man bryder Ensartetheden i Læreruddannelsen; det vilde egentlig ikke bekymre mig saa meget, om man gjorde det; jeg vilde maaske nærmest anse det for en Fordel. Men Gymnasieundervisningen med Studentereksamen som Maal sigter paa noget andet end Lærergerningen. Den Forberedelse til Lærergerningen, som de Studenter, der efter Lovforslaget faar denne Uddannelse paa Seminarierne, springer over, kan ikke erstattes af den noget større faglige Viden paa visse Omraader, som disse Studenter har.

Jeg ser med stor Tilfredshed, at man ved Tilrettelæggelsen af denne Studenterlæreruddannelse vil benytte de to Aar i Seminariet til en mere fri Undervisning. Det maa jo antages, at Studenterne i de elementære Skolefag saa nogenlunde har de Kundskaber, som er nødvendige for Seminarieuddannel-

sen, saa Seminarietiden saa godt som udelukkende kan samles om det pædagogiske, om Aandsfagene og om det personlighedsudviklende, Tilpasningen til hele det Grundlag, som Børneundervisningen i Skolen bygger paa; og under de rigtige Læreres Vejledning tror jeg, at en saadan 2-aarig Uddannelse kunde give disse Elever en Modenhed og Udvikling af ikke ringe Værdi. Men under alle Omstændigheder maa det være et Forsøg, noget midlertidigt. Naar de 5 Aar, indtil Loven skal revideres, er gaaet, vil det bedre være muligt at danne sig et Skøn over, om den foreslaaede Vej er farbar. At den er en Vej til hurtig Uddannelse og Fremskaffelse af Lærere, kan ingen nægte, og selv om jeg altsaa ikke er uden Bekymring for det, man her begynder paa, maa jeg erkende, at jeg ikke har noget bedre at foreslaa, og at Nødvendigheden er over os og kræver særlige Foranstaltninger.

Jeg vil dog bestemt fremhæve, at jeg ikke ved at gaa med til dette Forslag paa nogen Maade godkender Kravet om Studentereksamen som Betingelse for Adgangen til Seminarierne for Fremtiden. Lovforslaget gaar ud paa noget ekstraordinært, fremkaldt af den ekstraordinære Situation; det maa ikke skabe et Præcedens for den normale Læreruddannelse. Man burde snarere med Fremtiden for Øje tilrettelægge en Forberedelse til Seminarieuddannelsen, som gjorde det lettere for de brede Lag at gaa ind til Lærergerningen, en Foruddannelse, som byggede paa et alment folkeligt Grundlag, som svarer til det Grundlag, Folkeskolen og vor Ungdomsskole lever i og arbejder ud fra, og jeg vilde anse det for meget ønskeligt, om man ved Tilrettelæggelsen af disse nye Vilkaar for Læreruddannelsen, som man her, tvunget dertil af de ekstraordinære Forhold, er inde paa, kunde finde Vej frem til en mere fri Uddannelse paa vore Seminarier i det hele taget end nu. Jeg ved ikke, om man ikke i højere Grad i de første to Aar paa Seminarierne kunde samle sig om de elementære Ting, som en Lærer naturligvis skal kunne, og saa i de sidste to Aar gav noget større Mulighed for en fri Undervisning. Det er muligt, at deraf maatte følge, at man skulde slutte uden nogen egentlig Eksamen i de Fag, hvori man havde den fri Undervisning, i Aandsfagene, men det vilde formentlig ogsaa give bedre Muligheder for at give denne Undervisning et særlig selvstændigt og personligt Præg.

I det hele taget vilde jeg slet ikke være ked af, om de særlige Forhold, som nu har ført til, at Spørgsmaalet om Læreruddannelsen er kommet paa Dagsordenen, kunde